

(ครูเก่งครูดีมีทั่วแผ่นดินไทย)

Fine and Good Teachers are Prevalent

นายใจคำ ตาปัญญา

ครูภูมิปัญญาไทย ด้านศิลปกรรม

(การประดิษฐ์ของเล่นพื้นบ้านล้านนา)

ครูใจคำ ตาปัญญา เกิดวันที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2472 ที่จังหวัด เชียงใหม่ ครูใจคำหรือ “พ่ออุ้ยใจคำ” เป็นบุคคลผู้ทรงภูมิปัญญาด้าน ศิลปกรรม ซึ่งได้รื้อฟื้นการประดิษฐ์ของเล่นพื้นบ้านล้านนาอย่างจริงจัง ด้วยการใช้วัสดุในท้องถิ่นมาประดิษฐ์ อาทิ บ่าช่าง (ลูกช่าง) กังหันลม ตั๊กแตน ตัวหนู โกงแก๊ง นกหวีดจากไม้ไผ่ ชันและอมสั่นจากกะลามะพร้าว เป็นต้น และได้จัดทำโครงการ “อุ้ยสอนหลาน” เพื่อถ่ายทอดความรู้ ด้านการประดิษฐ์ของเล่นพื้นบ้านล้านนาให้กับเด็ก เยาวชน และผู้สนใจ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 จนถึงปัจจุบัน นอกจากนี้ครูใจคำยังนำกะลา มะพร้าวไปทำบาตรพระจนกลายเป็นที่สนใจของชาวต่างชาติเป็นอย่างมาก ซึ่งองค์ความรู้ด้านของเล่นพื้นบ้านของครูใจคำได้มีการพัฒนา ชนิดและรูปแบบมาอีกมากมายจนมีผู้นิยมสั่งซื้อของเล่นพื้นบ้านล้านนา และทำให้ครูใจคำริเริ่มรวมตัวสอนและเผยแพร่จนเกิดกลุ่มผู้สูงอายุ และกลุ่มเยาวชนประดิษฐ์ของเล่น และสามารถสร้างรายได้ เสริมความ มั่นคงทางเศรษฐกิจได้อย่างคาดไม่ถึง

การที่ครูใจคำ ตาปัญญา ได้นำความรู้ด้านศิลปกรรม (การประดิษฐ์ ของเล่นพื้นบ้านล้านนา) ที่ได้ศึกษา ค้นคว้า ค้นพบ และทดลองจน ประสบความสำเร็จแล้วไปเผยแพร่ สอน ถ่ายทอด และสาธิตให้ผู้อื่น ได้เรียนรู้และนำไปปรับประยุกต์จนประสบความสำเร็จ เป็นประโยชน์ ต่อสังคมโดยรวม จึงได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติจากสำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็นครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ 3 ด้านศิลปกรรม (การประดิษฐ์ของเล่นพื้นบ้านล้านนา) ประจำปี พุทธศักราช 2546

พระอธิการมนัส ชันติธัมโม

ครูภูมิปัญญาไทย ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน

พระอธิการมนัส ชันติธัมโม เกิดวันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2509 ที่ จังหวัดจันทบุรี พระผู้นำหลักธรรมทางพุทธศาสนาด้วยการปรับประยุกต์ วิธีการแห่งการดับทุกข์ตามแนวอริยสัจสี่ มาเป็นแนวทางให้พุทธ- ศาสนิกชนรู้จักหลักการของการออมที่เป็นคุณประโยชน์ต่อชีวิต ครอบครัว และสังคม และแก้ไขปัญหาความทุกข์เพราะความยากจนให้หมดไป ด้วยการริเริ่มให้ประชาชนร่วมกันจัดตั้งกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ เพื่อนำมา พัฒนาอาชีพและสวัสดิการแก่สมาชิก และมีระบบบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ จนมีสมาชิกจำนวน 122 กลุ่ม เงินออมจำนวน 87,925,822 บาท ซึ่งองค์ความรู้ในเรื่องการจัดตั้งกองทุนของพระอธิการมนัส เป็นการ บูรณาการระหว่างศาสนา จิตใจ เงิน การเมือง สังคม และธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม โดยมีศรัทธาของพุทธศาสนิกชนเป็นศูนย์กลาง จนสามารถ สร้างชุมชนเข้มแข็งขึ้นมาได้

การที่พระอธิการมนัส ชันติธัมโม ได้นำความรู้ด้านกองทุนและ ธุรกิจชุมชนที่ตนเองได้ศึกษา ค้นคว้า ค้นพบ ฝึกฝน จนประสบความสำเร็จ และไปเผยแพร่ สอน ถ่ายทอด และสาธิตให้ผู้อื่นได้เรียนรู้ และปฏิบัติอันเป็นประโยชน์แก่สังคมโดยรวม จึงได้รับการยกย่องเชิดชู เกียรติจากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ให้ เป็นครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ 3 ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน ประจำปี พุทธศักราช 2546

นายผาย สร้อยสระกลาง

ครูภูมิปัญญาไทย ด้านเกษตรกรรม

ครูผาย สร้อยสระกลาง เกิดวันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2473 ที่ จังหวัดบุรีรัมย์ ปรากฏชาวบ้านภาคอีสาน บุคคลผู้เป็นนักจัดการที่ดี ในการแก้ไขปัญหาความยากจนให้แก่ตนเอง ครอบครัว และชุมชน ได้สำเร็จ ด้วยการนำทฤษฎีใหม่ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ไปปฏิบัติเพื่อปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตจากบริโภคนิยม ไปสู่ฐานความคิด เศรษฐกิจพอเพียง พร้อมทั้งจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้กลุ่มอู่ไต้ไต้ เพื่อ ให้ชุมชนหมู่บ้านใกล้เคียงได้มาศึกษาเรียนรู้ ขณะเดียวกันได้ร่วมกับ เครือข่ายจัดตั้งโรงเรียนชุมชนอีสานภายใต้การสนับสนุนของ ศ.เสนต์ งามริก และได้ร่วมกับเครือข่ายวงหลักสูตรวิทยากรกระบวนการ อาทิ การทำเกษตรแบบผสมผสาน การจัดทำบุญประเพณีข้าวเปลือกสู่ การเป็นธนาคารข้าว การฟื้นฟูประเพณี วัฒนธรรมของชุมชน กองทุน วัว เป็นต้น เพื่อให้คนพึ่งตนเองและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันได้ อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน

การที่ครูผาย สร้อยสระกลาง ได้นำความรู้เกษตรกรรมที่ตนเอง ได้ศึกษา ค้นคว้า ค้นพบ ทดลองจนประสบความสำเร็จแล้วนำไปเผยแพร่ สอน ถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้เรียนรู้ นำไปปฏิบัติจนประสบความสำเร็จ เป็นประโยชน์แก่สังคมโดยรวม จึงได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติจาก สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็นครู ภูมิปัญญาไทยรุ่นที่ 3 ด้านเกษตรกรรม ประจำปีพุทธศักราช 2546

นายกฤษา วิมลเมธี

ครูภูมิปัญญาไทย ด้านการแพทย์แผนไทย

ครูกฤษา วิมลเมธี เกิดวันที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2476 ที่จังหวัด นครศรีธรรมราช เป็นผู้ก่อตั้งศูนย์แพทย์แผนไทยวัดศาลาลำดวน เพื่อ สืบสานภูมิปัญญาไทยด้านการแพทย์แผนไทยในการช่วยเหลือชุมชน ยามเจ็บป่วยมาเป็นเวลา 22 ปี โดยครูกฤษานั้นได้เกิดในครอบครัวของ แพทย์แผนโบราณ ในวัยเด็กได้เรียนรู้เรื่องสมุนไพรและการประกอบยา จากตาและลุงของตนเอง ต่อมาได้ศึกษาด้วยตนเองจนสอบรับใบ ประกาศโรคศิลป์ทั้งด้านเวชกรรมและเภสัชกรรม ซึ่งครูกฤษานั้นถือได้ว่า เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านแพทย์พื้นบ้านและยังเป็นกรรมการร่างหลักสูตร แพทย์แผนไทยของกระทรวงสาธารณสุขอีกด้วย สำหรับศูนย์แพทย์ แผนไทยภายในวัดศาลาลำดวนนั้น ได้มีการผลิตยาไทย หอมสมุนไพร แผนไทย สอนสมุนไพร การจัดทำรูปฤกษ์ตัดตนจำนวน 82 ท่า เพื่อให้ เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการแพทย์แผนไทยที่ประชาชนได้มาศึกษา เรียนรู้ วิธีการบำบัดรักษาโรคด้วยตนเอง

การที่ครูกฤษา วิมลเมธี ได้นำความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย ที่ตนเองศึกษา ค้นคว้า ค้นพบ ฝึกฝนจนประสบความสำเร็จ และนำมา เผยแพร่ถ่ายทอดให้ความรู้แก่ประชาชนจนเกิดประโยชน์แก่สังคมโดยรวม จึงได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติจากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็นครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ 3 ด้านการแพทย์ แผนไทย ประจำปีพุทธศักราช 2546

Mr. Jaikhum Tapunyo

Thai Wisdom Teacher in the field of art (the invention of Lanna folk toys)

Teacher Jaikhum Tapunyo was born on March 27, 1929. A Chiang Mai native, Jaikhum or Phor Aui Jaikhum is an art master who brings the new lease of life to the traditional Lanna toys. Assorted types of local materials are elaborately designed into eye-catching objects like a top, small windmill, bird, rat, stilt, bamboo whistle, bowl, coconut-shell piggy bank, to name a few. In an attempt to keep the art of making traditional toys alive, Jaikhum has launched the educational project entitled "Aui Son Larn" (Grandpa teaches his grandchildren) in an attempt to pass on local wisdom to the children, youngsters, and those interested since 1996 until now. More interestingly, Jaikhum has transformed a humble object like coconut shell into an alms-bowl which tremendously fascinates many foreigners. Throughout the passage of time, Jaikhum's traditional toys have been developed to be more diverse, thus making them become the hot commodities among those toy fanciers. Consequently, Jaikhum then has disseminated his knowledge to the senile and children groups so they can create folk playthings on their own and meanwhile generate more income for their family, hence unexpectedly helping strengthen their economic security.

Due to his effort to pass on his artistic knowledge to other people until they can hone their skills of designing the local toys and his great contribution to society, Jaikhum Tapunyo was honoured as the Thai Wisdom Teacher, the third batch, in the field of Art (the invention of Lanna folk toys) in 2002 by the Office of the Education Council, the Ministry of Education.

The Abbot Manus Khantidhammo

Thai Wisdom Teacher in the field of Fund and Community Business

Revered monk Manus Khantidhammo was born on June 6, 1966 in Chanthaburi Province. He has used the Four Noble Truths in Buddhism as guidance for Buddhists to save their money for the rainy days which can bring huge benefit to their life, family, and society. Meanwhile, in a bid to eliminate sufferings caused by poverty villagers with the support from the abbot join forces together to establish the Savings Group. Savings deposit is allocated to promote jobs for villagers and provide welfare for all members. With its systematic and efficient management, the saving group now has 122 member groups with savings of 87,925,822 baht. Knowledge about savings gleaned by the abbot is the integration among religious, spiritual, monetary, political, social, natural, and environmental essences in which the faithful Buddhists are the main pillar. This eventually leads to the establishment of strong community.

Owing to his effort to disseminate his established knowledge to other people and his great contribution to society, the abbot Manus Khantidhammo was honoured as the Thai Wisdom Teacher, the third batch, in the field of Fund and Community Business in 2002 by the Office of the Education Council, the Ministry of Education.

Mr. Phai Soisaklang

Thai Wisdom Teacher in the field of agriculture

Teacher Phai Soisaklang was born on August 3, 1930 in Buri Ram Province. He is a local sage of northeastern region who can successfully save his poverty-stricken community. Phai has adopted the new theory of HM the King and then transformed his consumerism into self-sustainable lifestyle. Meanwhile, he also set up the group learning centre entitled E-to Noi to allow the neighboring villages to learn more about the self-sufficient concept. Besides, with great support from Prof. Saneh Jamarik, he has joined forces with many networks to inaugurate the Isan Community School and then establish special curriculum relevant to integrated agriculture, local ritual, rice bank, revival of local tradition and culture, and cow funds. As a result, local villagers can stand on their own feet and meanwhile lend their helping hands to other people, hence leading to sustainable and secured development.

Owing to his effort to disseminate his established knowledge to other people and his great contribution to society, Phai Soisaklang was honoured as the Thai Wisdom Teacher, the third batch, in the field of Agriculture in 2002 by the Office of the Education Council, the Ministry of Education.

Mr. Geecha Vimolmethee

Thai Wisdom Teacher in the field of Thai Traditional Medicine

Mr. Geecha Vimolmethee was born on March 6, 1933 in Nakhon Si Thammarat Province. He is the founder of Thai Traditional Medicine Centre in Salameechai Temple. In an effort to keep the Thai traditional therapy alive, Geecha has dedicated himself to save a legion of patients for 22 years now. Born in the Thai traditional medicine family, Geecha had an opportunity to learn more about herbal medicines and the art of mixing curative herbs from his grandfather and uncle. Later he studied about the traditional medicine on his own until he could attain medical certificates in the field of medical science and pharmaceutical. Geecha is considered one of the country's veteran Thai traditional physicians. Also, he is now a committee responsible for drafting Thai traditional medicine curriculum for the Ministry of Health. Thai Traditional Centre in Salameechai Temple consists of Thai medicine manufacturing room, Thai Traditional Medicine Library, herbal garden, and figures of 82 hermits in different massaging postures. This centre serves as the learning centre where people can enrich themselves with more knowledge about Thai traditional medicine and simultaneously visitors can learn more on how to cure a disease on their own.

Owing to his effort to disseminate his established knowledge to other people and his great contribution to society, Geecha Vimolmethee was honoured as the Thai Wisdom Teacher, the third batch, in the field of Thai Traditional Medicine in 2002 by the Office of the Education Council, the Ministry of Education.